

Lasिताide on omakustannerunoutta

■ **VIKKOUUTISET** | Suomen lasimuseon kesänäyttelyssä on lasiesineiden lisäksi paljon muitakin mielenkiintoista nähtävää.

–Suomalaisen muotoilun kulmakivenä on, että monet maamme kuuluisimmista lasimuotoilijoista, kuten Kaj Franck, Timo Sarpaneva ja Tapio Wirkkala, ovat suunnitelleet muitakin kuin lasia. Yhtälailla monet muita materiaaleja työstäneet ovat innostuneet lasista, intendentti **Kaisa Koivisto** perustelee museon kesänäyttelyn teemaa.

Oman aikansa tuote

Lasia ja muuta -näyttelyssä on esineitä kolmeltakymmeneltä muotoilijalta. Kriteerinä on ollut, että osallistujat ovat suunnitelleet sarjatuotantoon tuotteita sekä lasista että muista materiaaleista. **Pertti Metsälampi** toi näyttelyyn Crash-maljakoidensa lisäksi 1960-luvun lopulla tekemänsä tuolin.

–Pitihän sitä nuoren miehen tehdä itselleen tuoli, kun oli juuri mennyt naimisiin. Vaikea kuvitella, että kukaan enää huolisi tällaista tuolia, mutta se oli tyyppinen sen aikansa tuote ja Asko otti sen omaan tuotantoonsa, mies naurahtaa.

Sisustusarkkitehdiksi valmistunut Metsälampi aloitti huonekalusuunnittelijana, mutta pian muotoilijanura laajeni.

–Aloitin vuonna 1976 työt Tapio Wirkkalalla ja suunnittelimme kaikkea mahdollista: viinapullojen etikettejä, lasipulloja, matkalaukkuja, laidasta laitaan. Olin mukana suunnittelemassa tätä lasimuseotakin, mies kertoo.

Mikä mahtaa museossa olla Metsälammen ideoimaa?

–Liian korkealle sijoitetut astiakaapit, intendentti Kaisa Koivisto veistelee, mutta kiittelee miehen jälkeä monin tavoin.

–Aika harvalla on näin hienoa työpaikkaa kuin meillä.

Lasiesineiden suunnittelu ei Metsälammen mukaan eroa juurikaan muusta suunnittelusta.

–Kaj Franck oli aikoinaan opettajanani ja hänen perusajatuksensa oli, että suhtaudu kaikkiin asioihin miettien, voisiko tämän tehdä paremmin. Siltä pohjalta on hyvä lähteä suunnittele-

Maarit ja Kaappo Lähdesmäki suunnittelivat yhdessä näyttelyyn lasisia käsilaukkuja. – On helppoa työskennellä yhdessä, kun tuntee toisen ja tämän työskentelytavat.

Sisustusarkkitehdiksi alun perin valmistunut Pertti Metsälampi tekee nykyisin mieluiten lasitöitä. – Parhaimmat työt syntyvät hytissä, eivät suunnittelupöydän ääressä.

maan mitä vain. Mutta nykyisin teen mieluiten lasiesineitä. Niiden suunnittelu ei tunnu edes työltä. Se on omakustannerunoutta.

Tennareihin sopiva laukku

Ristomatti Ratia toi museoon lasiesineidensä lisäksi 1970-luvulla suunnittelemansa

Suomen lasimuseo kesänäyttelyyn ottaa osaa myös Ristomatti Ratia. Tunnettu muotoilija ja monitaitoinen suunnittelija toi lasiesineiden lisäksi paikalle markkilaukkunsa.

silaukun.

–Tykkäsin kulkea kumitusuissa ja halusin tehdä kumitusuihin sopivan laukun.

–Suunnittelusta

mies innostui 1970-luvulla.

–Yritin tehdä tiikkulyhtyä amerikkalaiselle tavarataloketjulle, mutta eihän siitä mitään tullut. Törmäsin sitten Maari-

Lasin viehätys piilee siinä, että siitä voi tehdä mitä vain, vaikka pikkuautoja.

Ei ehkä tavaroiden kuljettamiseen – mutta taimialustoina kyllä toimii

■ Lasimuseon yläkerrasta löytyy veikeitä lasiautoja sekä lasisia käsilaukkuja. Mahtavatko moiset laukut toimia käytännössä?

–En käyttäisi näitä kaupungilla tavaroiden kuljettamiseen, mutta olen istuttanut muutama laukkuun pelargonioita ja maustekasveja ja ne toimivat aika hyvin taimialustoina, **Maarit Lähdesmäki** hymyilee.

Maarit suunnitteli ja valmisti laukut yhteistyössä miehen kanssa Kaappo Lähdesmäen kanssa. Idea laukuista syntyi eräällä muotoilukurssilla Nuutajarvellä. Suurin haaste miehen mukaan oli laukkujen kahvat.

–Ne olivat valmistusvaiheessa sulaa vankulaa, joka osui milloin mihinkin, muihin laukkuihin, uuninluukkuun, ja hajosivat.

Mutta entä lasiset autorit? –Tykkään kilpa-autoista ja olen harrastanut pienoismalleja, joten kai se idea jostain siel-

tä lähti. Lasi on kiehtovaa, koska siitä voi valmistaa melkein mitä vain. Tosin tällä hetkellä odotan eniten, pääsen valmistamaan tavallisia tilaustöitä. Erikoisuudet riittävät vähäksi aikaa.

Lähdesmäet kuuluvat Lasimuseon taideosuuskuntaan, joka toimii Riihimäen vanhassa lasitehtaassa entisen lasinpuhaltajamestarin Jaakko Liikasen studiotalossa.

Suomen lasimuseon näyttely on Lasimuseon jäsenen ensimmäinen yhteinen taidenäyttely. Näyttely koostuu yhdestä yhteisteoksesta sekä jokaisen jäsenen omista taideteoksista.

Näyttelyssä esitellään myös Lasimuseon valmistamia asiakastöitä.

Lasismi – Riihimäen studiolasitaitelijat Suomen lasimuseossa 1.6.–23.9.

anhaminassa **Jaakko Liikaseen**, joka puhalsi suunnitelmani valmiiksi muutamassa minuutissa. Sen jälkeen tein yhteistyötä Liikasen kanssa useammankin kerran.

Ratia kertoo suunnittelemansa parasta aikaa omaa lasinäyttelyä.

–Nykyisin ei ole enää Wirkkalan ja Sarpanevan tyyliä lasi-

suunnittelijoita ja haluaisin toteuttaa mahdollisimman näyttävän esinemaailman vanhan ajan lasisuunnittelijoiden tyyliin.

Mia Lagström

Lasia ja muuta Suomen lasimuseossa 1.6.–23.9. Mukana esineitä 30 muotoilijalta.